

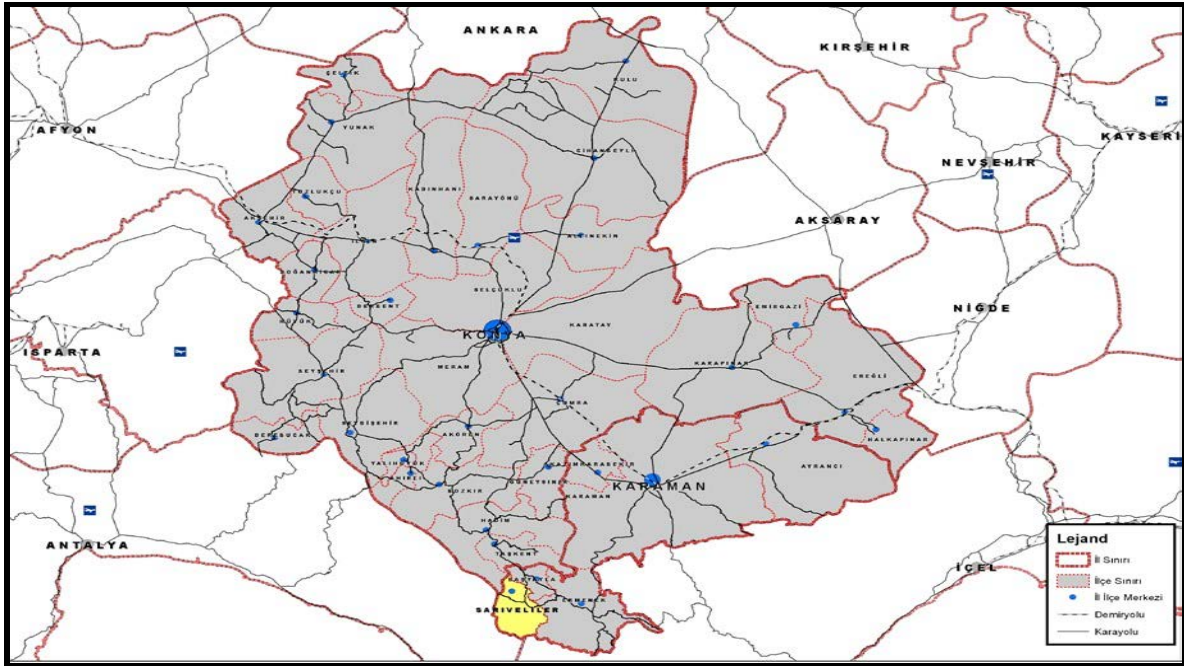

Sarıveliler

Coğrafi Özellikler

Karaman ili Sarıveliler ilçesi, 36°70' Kuzey enlemi ile 32°61' Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı Ermenek-Mut güzergâhından 212 km, Hadim-Taşkent güzergâhından ise 165 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği **1.650 metredir**. İlçenin kuzeyinde Konya ili Taşkent ilçesi, güneyinde Antalya ili Gazipaşa ilçesi, batısında Antalya ili Alanya ilçesi ve doğusunda Ermenek ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü **409,56 km²**'dir.

Şekil 1 TR52 Karaman-Konya Bölgesi ve Sarıveliler İlçesi Coğrafi Durumu

Orta Torosların Güney yamaçlarında Göksu havzasını kapsayan Taşeli Platosunda yer alan ilçe, Orta Torosların eteklerinde kuzeyden güneye doğru geniş bir vadi olan Başdere Vadisine doğru açılmaktadır. Yüksek eğimli dağ yamaçlarına oturmuş olan Sarıveliler arazisinde şekillenme yok denecek kadar azdır. İlçeden Göksu ırmağının kolları geçmekte olup bu çaylar derin vadiler oluşturmuştur. İlçenin tamamında **%30** eğim bulunmaktadır.

Tablo 1 Karaman İli Arazi Dağılımı(ha) (Sariveliler)

İlçeler	Tarım Alanı			Çayır ve Mera	Yüzölçümü
	Sulu	Kuru	Toplam		
Ayrancı	8.596	70.248	78.844	97.465	244.745
Başyayla	789	1.061	1.850	1.248	19.671
Ermenek	3.170	13.549	16.719	7.380	112.040
Kazımkarabekir	5.232	16.778	22.010	4.700	40.108
Merkez	90.024	110.645	200.669	82.788	425.660
Sariveliler	1.741	5.225	6.966	3.343	42.876
Toplam	109.552	217.506	327.058	196.924	885.100

Kaynak: Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2021

Sariveliler ilçesi **42.876 ha**'lık alan ile Karaman toplam alanının **%4,84** 'ünü oluşturmaktadır. İlçe arazilerinin **% 16**'sı tarım arazilerine ayrılmış olup bu oran Karaman ortalamasının altındadır. Toplam alanın **%7,8** gibi bir oranı çayır-mera alanları için ayrılmıştır. Diğer taraftan toplam alanın **%66,28**'ini orman alanları kaplamaktadır. İlçedeki orman alanları, Karaman ili orman alanlarının **%11,78**'sini oluşturmaktadır.

Tablo 2 Kültür Arazisi Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımı (ha) (Sariveliler)

İlçeler	Tarla Bitkileri	Bahçe	Sebze	Nadas	Toplam
Ayrancı	71.900	1.835	744	4.365	78.844
Başyayla	854	829	27	140	1.850
Ermenek	9.284	3.457	607	3.371	16.719
K.K.Bekir	19.656	534	719	1.102	22.010
Merkez	156.380	25.246	11.400	7.641	200.669
Sariveliler	4.541	1.927	0	497	6.966
Toplam	262.615	33.828	13.497	17.116	327.058

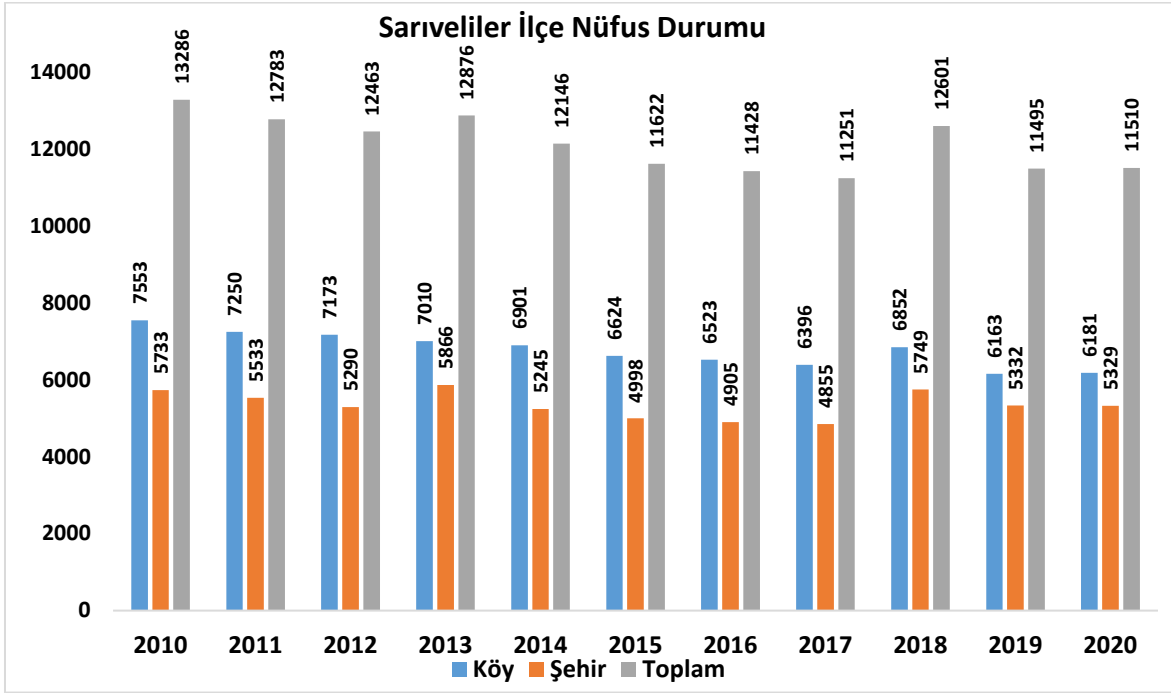
Kaynak: Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2021

Sariveliler ilçesinin **6.966 ha**'lık alanında bitkisel üretim yapılmaktadır. Bitkisel üretim yapılan bu alanların **% 65**'i tarla bitkilerine tahsis edilmiştir. Nadas alanı **% 7** 'lik paya sahiptir. Tarım arazilerinin **% 27,6**'sında meyvecilik yapılmaktadır.

Demografik Yapı

Sariveliler ilçe toplam nüfusu **2010** yılında **13.286** iken **2020** yılı sonu itibariyle **11.510** olmuştur. İlçe nüfusunda **2010** yılına göre yaklaşık **% 13,4** lük bir düşüş meydana gelmiştir. İlçeye bağlı köy toplam nüfusu 2010 yılında **7.553** iken 2020 yılında bu sayı **6.181** olarak gerçekleşmiştir. Köy toplam nüfusunda **% 18,2** lik bir düşüş yaşanmıştır. Merkez ilçe nüfusu ise **5.733**'ten **5.329**'a gerilemiştir.

Grafik 1 Sariveliler İlçe Nüfus Tablosu

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Doğal Kaynaklar

Tablo 3 Sariveliler Doğal Kaynaklar Tablosu

1. Enerji Kaynakları	Potansiyel	Mevcut Çalışma
1.1. Güneş	Var	-
1.2. Su Gücü	Fariske Çayı	Daran 1 ve 2 Hidroelektrik Santrali (HES) (67,16 MW, 177.81 GWsaat-yıl) Günder Barajı ve HES (28,22 MWe, 84 GWsaat-yıl) Gökdere Regülatörü ve HES (Planlanan) (31 MW) Ketir Regülatörü ve HES (Ön lisans alındı) (22 MW)
1.3. Rüzgar	Var	-
1.4. Biyokütle	Var	-
2. Biyolojik çeşitlilik		

2.1. Ormanlar	284.190 dekar orman alanına sahiptir.(Sedir, Göknar, Ardiç, Meşe ve Çam Ağaçları vardır.)	Orman ürünleri, Hayvan Otlatma ve Dinlenme
2.2. Çayır ve Mera	33.430 dekar çayır-mera alanı vardır.	Hayvan Otlatma
3. Toprak		
3.1.Toprak	Tarıma engel olmayacak şekilde dağlık, engebeli ve hafif eğimli alüvyol arazilerden oluşmuştur.	Tarım
4. Su Kaynakları		
4.1. Barajlar	Var	Ketir Regülatörü ve HES (Ön lisans alındı) Daran 1 ve 2 Hidroelektrik Santrali (HES) (Faal) Gündere Barajı ve HES (Faal) Gökdere Regülatörü ve HES (Planlanan)
4.2. Akarsular	Göksu Nehrinin kolları bulunmaktadır.	-
4.3. Göller ve Göletler	Var	Sarıveliler Göketepe Esentepe Göleti (Derin Deresi) (Faal) (Depolama Hacmi 0,10 hm ³) Sarıveliler Göketepe Göleti (Gelenalan Deresi) (Depolama Hacmi 1,15 hm ³) Sarıveliler Göleti (Çevik Deresi) (Faal) (Depolama Hacmi 9,25 hm ³)
5. Mineral Kaynaklar		
5.1. Sanayi Madenleri	Kalker	Kalker Ocağı
5.2. Enerji Madenleri	(Bakınız 1.Enerji Kaynakları)	

Kaynak: MEVKA İlçe Raporları, Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, DSİ 42. Şube Müdürlüğü, 2021, www.enerjiatlası.com

Ekonomik Yapı

Tarım

İlçenin ekonomisi genel olarak tarıma dayanmaktadır.

Tablo 4 Sarıveliler İşlenen Arazi Durum Tablosu

İşlenen Arazi Türü	Sarıveliler İşlenen Arazi		Karaman İşlenen Arazi		Sarıveliler İşlenen Arazi/Karaman İşlenen Arazi (%)
	(dekar)	(%)	(dekar)	(%)	
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	18.199	40,96	336.604	10,23	5,41
Nadas	2.710	6,10	207.693	6,31	1,30
Sebze	0	0,00	136.932	4,16	0,00
Süs Bitkileri	0	0,00	60	0,00	0,00
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	23.517	52,94	2.610.647	79,30	0,90
Toplam	44.426	100,00	3.291.936	100,00	

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçede toplam işlenen arazi **44.426 da** olup, bu alanın **%52,94**'ü tarla arazisi, **%6,10**'u nadas alanı, **%40,96**'sı meyve alanıdır. İlçenin arazi yapısından dolayı tarla arazileri için ayrılan alan, Karaman işlenen alan oranından düşüktür.

Bitkisel Üretim

Tablo 5 Sarıveliler İşlenen Tarla Arazisi Durum Tablosu

Tarla Arazisi Ekim Türü	SARIVELİLER				KARAMAN			
	Ekim Alanı		Dekar Verim Kg/Da	Toplam Ürün Miktarı (Ton)	Ekim Alanı		Dekar Verim Kg/Da	Toplam Ürün Miktarı (Ton)
	Da	%			Da	%		
Buğday (Durum)	0	0,00	0	0	505.710	19,27	284	143.688
Buğday (Diğer)	448	1,91	60	27	345.132	13,15	242	83.643
Mısır (Dane)	0	0,00	0	0	289.671	11,04	948	274.589
Arpa (Diğer)	10.455	44,46	72	748	266.622	10,16	255	67.943
Şeker Pancarı	0	0,00	0	0	73.024	2,78	8.656	632.093
Diğer	12.614	53,64			1.143.924	43,59		
Toplam	23.517	100,00			2.624.083	100,00		

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı,2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır.)

İlçede tahıl olarak yetiştirilen ürünlerin başında arpa gelmekte olup arpa üretim alanı toplam işlenen tarla arazisinin **%44,46**'sını oluşturmaktadır. İlçede bu ürünlerin dışında yem bitkileri, tıbbi ve aromatik bitkiler üretilmektedir. İlçede halkın özellikle tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda eğitilmesi bu bitkilerin yetiştirilmesi ticari açıdan bir avantaj sağlayabilir.

Hayvansal Üretim

Tablo 6 Sarıveliler Büyükbaş Hayvan Sayıları Durum Tablosu

Hayvan Cinsi	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Sığır (Saf Kültür)	0	525	675	675	998	44.877	44.101	48.676	49.827	53.665
Sığır (Kültür Melezi)	3.074	2.890	3.421	3.823	3.254	18.441	17.552	19.071	19.674	19.312
Sığır (Yerli)	698	200	281	357	229	983	585	519	1.633	492
TOPLAM	3.772	3.615	4.377	4.855	4.481	64.301	62.238	68.266	71.134	73.469

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçede hayvancılık faaliyeti düşük seviyededir. İlçenin toplam 2020 yılı itibari ile **4.481** adet büyükbaş hayvan mevcudu olup **3.254** adedi kültür melezi sığırlar, **229** adedi ise sığır (yerli) dir. İlçe genelinde sığır sayısı yıllar bazında bakıldığında 2016 yılına göre **%18,8**'lik bir artış meydana gelmiştir.

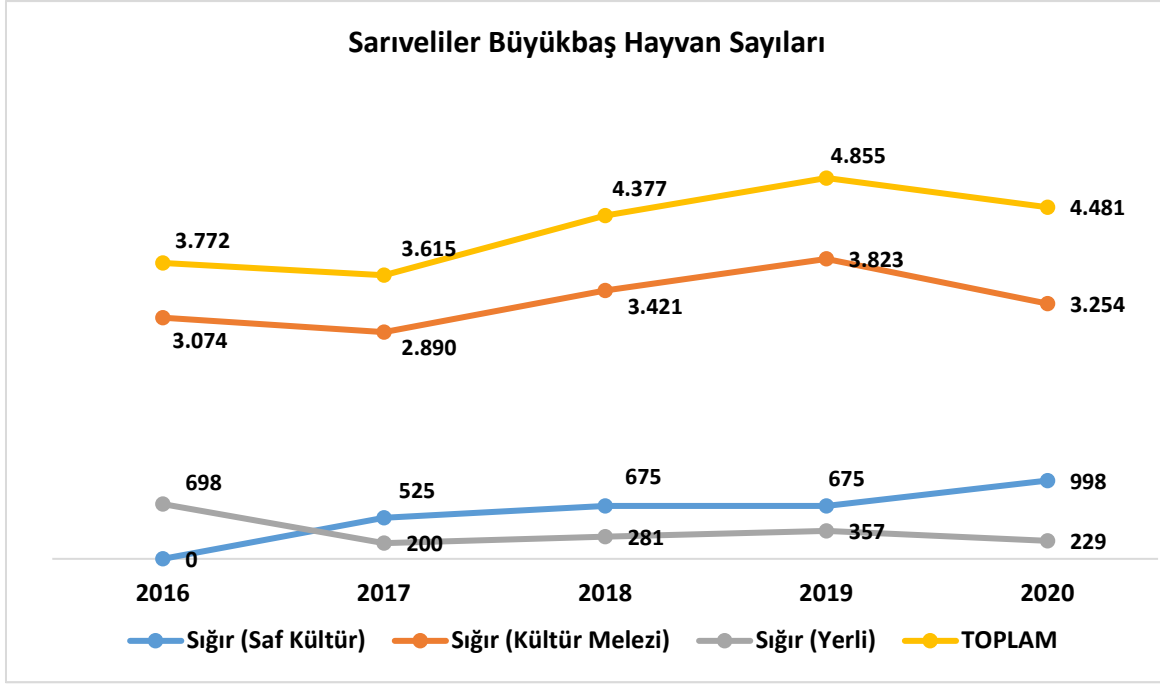
Tablo 7 Sarıveliler Büyükbaş Hayvancılık Genel Durum Karşılaştırması

Hayvan Cinsi	(Sarıveliler/Karaman) Büyükbaş Hayvan Sayısı (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Sığır (Saf Kültür)	0	1,19	1,39	1,35	1,86
Sığır (Kültür Melezi)	16,67	16,47	17,94	19,43	16,85
Sığır (Yerli)	71,01	34,19	54,14	21,86	46,54
TOPLAM	5,87	5,81	6,41	6,83	6,10

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

Sarıveliler ilçesi Karaman'daki büyükbaş hayvan varlığı açısından bakıldığında 2020 yılı itibariyle Karaman ilindeki toplam büyükbaş hayvanların **%6,10**'unu oluşturmaktadır.

Grafik 2 Sarıveliler Büyükbaş Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Tablo 8 Sarıveliler Küçükbaş Hayvan Sayıları Durum Tablosu

Hayvan Cinsi	Sarıveliler Hayvan Sayısı					Karaman Hayvan Sayısı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Koyun (Yerli)	4.025	1.807	3.153	6.274	6.199	275.159	283.086	337.656	324.021	367.939
Koyun (Merinos)	0	0	0	12	590	120.542	125.521	133.118	160.450	169.949
Toplam Koyun	4.025	1.807	3.153	6.286	6.789	395.701	408.607	470.774	484.471	537.888
Kıl Keçisi	4.116	4.836	5.524	10.690	11.005	161.579	175.026	188.542	188.105	211.703
Tiftik Keçisi	0	0	0	0	0	1.182	1.012	3.537	3.801	4.253
Toplam Keçi	4.116	4.836	5.524	10.690	11.005	162.761	176.038	192.079	191.906	215.956

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Karaman ili Sarıveliler ilçesinde 2020 yılı itibari ile toplam **6.789** adet koyun ve **11.005** adet kıl keçisi bulunmaktadır. İlçe bazında son 4 yıl içinde koyun sayısında artış yaşanmıştır. Kıl keçisi varlığında ise son 5 yıl içerisinde **%167**'lik belirgin bir artış göze çarpmaktadır.

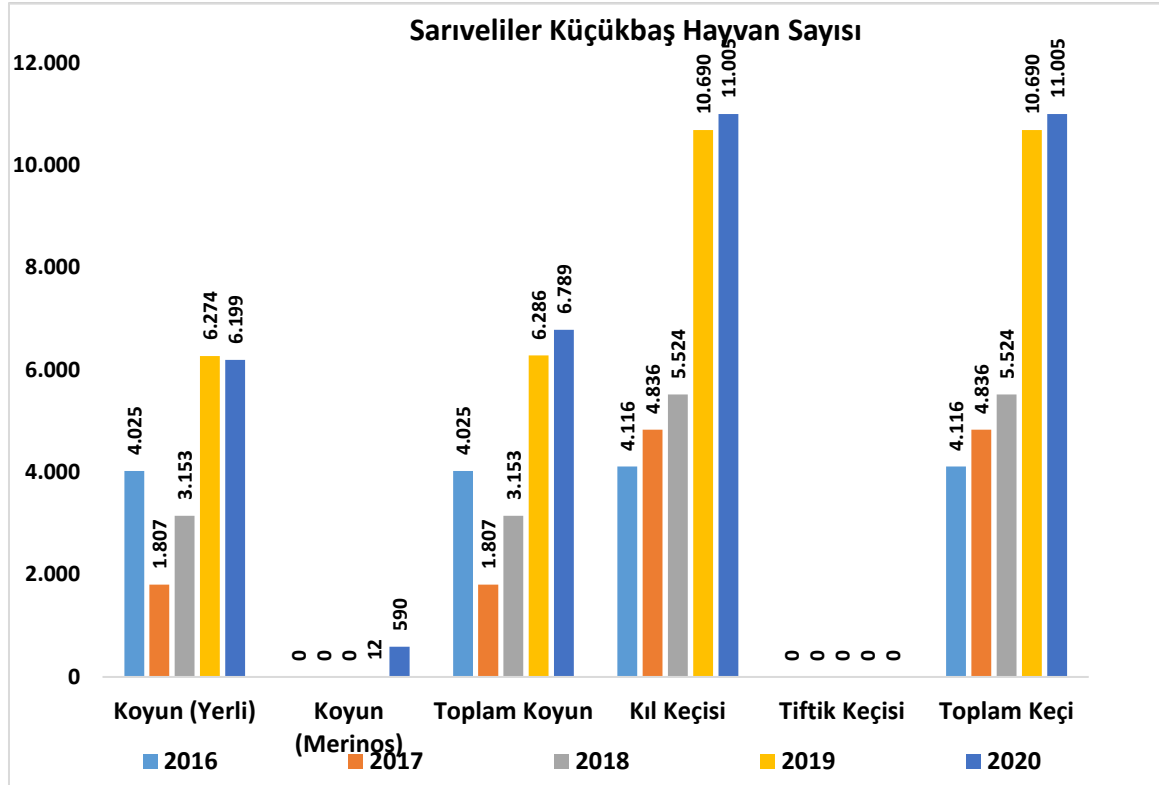
Tablo 9 Sarıveliler Küçükbaş Hayvancılık Genel Durum Karşılaştırması

Hayvan Cinsi	Sarıveliler Küçükbaş Hayvan Sayısı / Karaman (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Koyun (Yerli)	1,46	0,64	0,93	1,94	1,68
Koyun(Merinos)	0,00	0,00	0,00	0,01	0,35
Keçi(Kıl)	2,55	2,76	2,93	5,68	5,20
Keçi(Tiftik)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

İlçe Yerli Koyun varlığı bakımından 2020 yılı itibari ile Karaman ilinin **%1,68**'ine, Kıl Keçisi varlığı bakımından ise **%5,20**'ine sahiptir.

Grafik 3 Sarıveliler Küçükbaş Hayvan Sayısı

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçe bazında son yıllarda toplam koyun ve kıl keçisi sayılarında belirgin seviyede artış mevcuttur. Özellikle 2016 yılında 4.025 olan koyun varlığı 2020 yılında 6.789'a

yükselirken **%68,67**'lik artış görülmektedir. Kıl keçisi varlığı ise 2016 yılına göre **%167**'lik artışla 11.005 adede yükselmiştir.

Tablo 10 Sarıveliler Arıcılık Durum Tablosu

	Sarıveliler					Karaman				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Arıcılık Yapan İşletme Sayısı(adet)	112	126	115	122	130	667	736	764	780	824
Eski Kovan Sayısı	458	478	455	510	500	691	694	1.378	1.450	540
Yeni Kovan Sayısı	11.767	12.896	12.722	15.102	10.907	53.101	62.289	61.837	64.425	52.783
Toplam Kovan Sayısı	12.225	13.374	13.177	15.612	11.407	53.792	62.983	63.215	65.875	53.323
Bal Üretimi (ton)	49,875	89,216	89,9	92,4	62,855	401,129	496,865	541,831	530,155	263,634
Balmumu Üretimi (ton)	2,92	3,16	3,003	3,253	5,345	26,963	30,558	17,659	18,168	15,683

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Sarıveliler ilçesi bal üretimi açısından Karaman ili ve bölgede önemli bir yerdedir. 2020 yılı itibariyle ilçede **130** adet arıcılık yapan işletme mevcuttur. 500 adedi eski tip kovan, 10.907 adedi yeni kovan olmakla beraber toplamda **11.407** adet kovan mevcuttur. 2020 yılında ilçede **62,855 ton** bal üretimi yapılmıştır. Sahip olduğu zengin bitki örtüsü sayesinde ilçede ilerleyen yıllarda kovan sayısında artış olacağı düşünülmektedir.

Tablo 11 Sarıveliler Arıcılık Genel Durum Karşılaştırması

	Sarıveliler Kovan Sayısı / Karaman (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Arıcılık Yapan İşletme Sayısı(adet)	16,79	17,12	15,05	15,64	15,78
Eski Kovan Sayısı	66,28	68,88	33,02	35,17	92,59
Yeni Kovan Sayısı	22,16	20,7	20,57	23,44	20,66
Toplam Kovan Sayısı	22,73	21,23	20,84	23,70	21,39
Bal Üretimi (ton)	12,43	17,96	16,59	17,43	23,84
Balmumu Üretimi (ton)	10,83	10,34	17,01	17,91	34,08

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

Karaman ili Sarıveliler ilçesi 2020 yılı itibari ile toplam yeni usul arı kovani bakımından Karaman ilinin **%20,66**' sına sahip iken bal üretiminin **%23,84**'üne sahiptir. İl genelinde faaliyet gösteren arıcılık işletmelerinin ise **%15,78**'i Sarıveliler'de bulunmaktadır.